MIELIPIDE

Luomuelintarvikkeiden tuotanto mahdollistaa uutta liiketoimintaa niin tuottajille, jalostajille kuin markkinoijille. **LENITA TOIVAKKA KOLUMNISSAAN**

LUKIJALTA

Pienten yritysten pelastamiseksi tehtävä enemmän

Euroopan talouden myötä Suomenkin talous on kulkemassa huonoon suuntaan. Lisäksi Nokia suomalaisten yritysten lippulaivana on kurjistamassa tilannetta juuri pahaan aikaan.

Pienet yritykset ovat ajautumassa ahtaalle, koska pankit joutuvat turvaamaan oman olemassaolonsa ja suuryritysten rahoitushuollon. Pienille ei heru rahoitusta enää entiseen malliin ja tilanne pahenee jatkossa. Pienyritysten on itse selviydyttävä vaikeuksistaan.

Yt-neuvottelut lomautuksineen ja irtisanomisineen eivät ole ainoita keinoja yrityksen talouden tervehdyttämiseksi. Sitä paitsi pienissä yrityksissä ihmisten irtisanominen on moninkertaisesti vaikeampaa kuin suurissa, koska yrityksen johto tuntee alaisensa henkilökohtaisesti – ja usein myös työntekijöiden perheet. Ennen yt-neuvotteluja on tehtävä kaikki mahdollinen, jotta yrityksen talouden kurjistuminen voidaan välttää.

Nykymuotoinen kirjanpito tuottaa vanhentunutta tietoa menneisyyttä ja esittää taloustiedot vaikeaselkoisina raportteina. Sen avulla ei kyetä pelastamaan yritystä uhkaavalta konkurssilta. Vaikka tuloslaskelma kertoo voitollisesta tuloksesta ja tase vahvasta vakavaraisuudesta, yritys saattaa silti päätyä konkurssiin.

Taloushallinnon menetelmistä kassasuunnittelu on paras apu silloin, kun konkurssi kolkuttaa ovella. Sen tekeminen kannattaa aloittaa hyvissä ajoin ennen talousvaikeuksien ilmestymistä horisonttiin, mutta milloinkaan sen aloittaminen ei ole liian myöhäistä. Hyvinä aikoina kassasuunnittelu auttaa yritystä kasvamaan terveesti.

Kassasuunnittelu perustuu kassavirtalaskentaan, joka Suomessa on harvinaista mutta esimerkiksi Yhdysvalloissa yleisesti tunnettua. Kirjakauppojen verkkopalveluista löytyy kassavirta-sanalla vain yksi suomenkielinen teos: Aku Ankan taskukirja 349, Kassavirta. Se ei kerro mitään kassavirtalaskennasta. Sen sijaan hakusanalla cash flow löytyy englanninkielistä kirjallisuutta useita kymmeniä nimikkeitä.

Kassasuunnittelu perustuu tositteisiin ja perinteisiin kirjanpidon menetelmiin. Se ei tuota muunneltua tietoa kannattavuudesta ja vakavaraisuudesta eikä katso vain peruutuspeiliin. Kassasuunnittelu tuottaa tarkkaa tietoa yrityksen rahan riittävyydestä tulevaisuudessa. Sen avulla yritysjohto saa riittävästi aikaa reagoida talousongelmiin.

Kassasuunnittelua pitää tehdä päivittäin eikä vain kuukausittain, koska joka päivä yrityksen toiminnassa tapahtuu muutoksia. Tällöin päätöksenteossa tarvittavat taloustiedot ovat tuoreita.

Sen sijaan, että hallitus yllyttää yrityksiä kasvamaan, sen tulisi auttaa niitä selviytymään talousvaikeuksistaan edistämällä kassasuunnittelun yleistymistä. Maan talouden kannalta elossa olevat pienet yritykset ovat arvokkaampia kuin ylinopeudella kasvavat hurjastelijat.

Suuryrityksistä syntyy isoja ruumiita, kuten niin monessa Suomen kaupungissa on jouduttu näkemään. Terveesti elävä laaja pienyrityskanta on maan talouden turvallinen perusta.

Lassi Mäkinen
ekonomi

KARI SALONEN

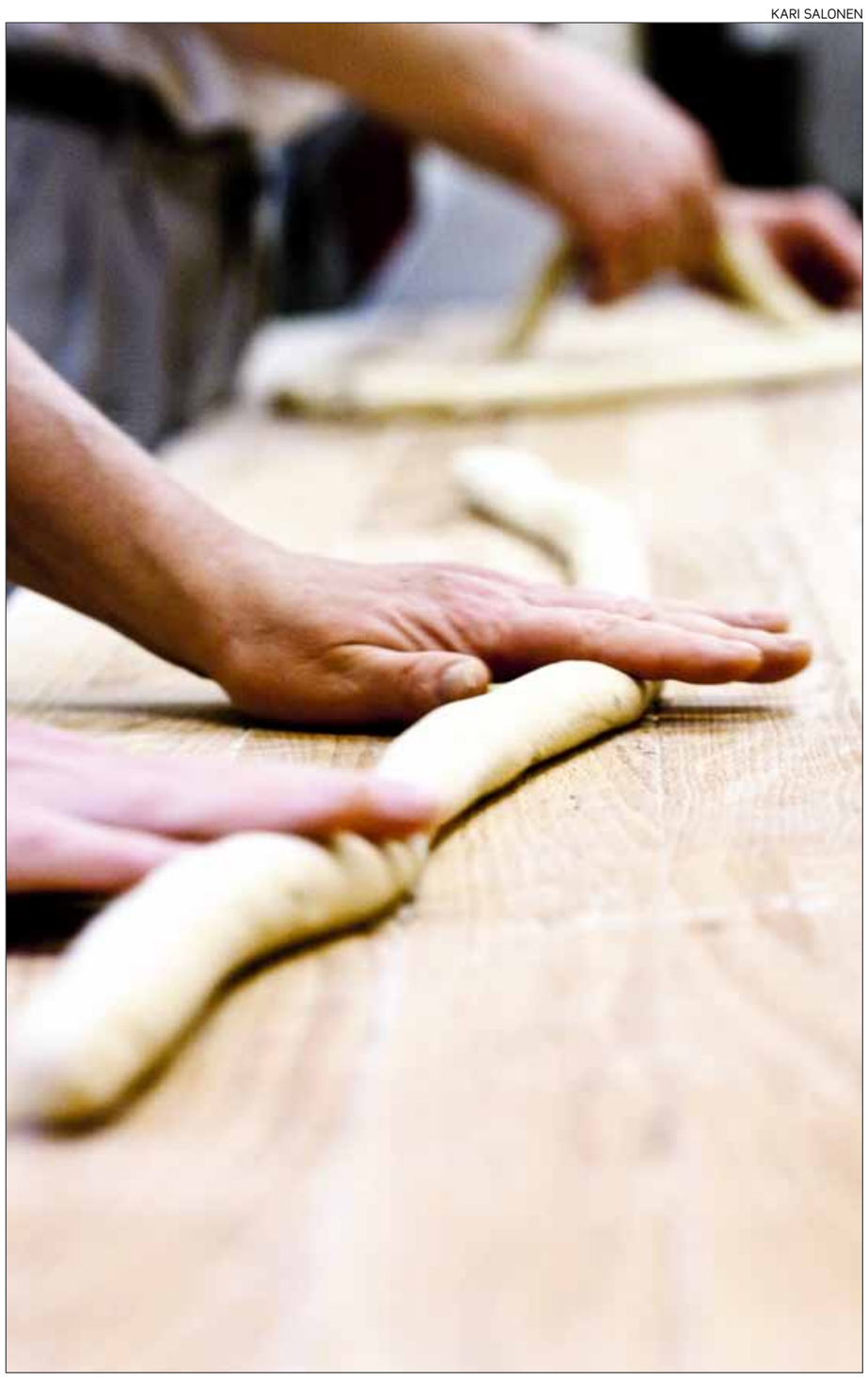

Pienet yritykset ovat ajautumassa ahtaalle, koska pankit joutuvat turvaamaan oman olemassaolonsa ja suuryritysten rahoitushuollon, Lassi Mäkinen kirjoittaa.

Turhuutta

Suomessa on kolme huuhaata: tuulivoimalat, luomuviljely ja kaikenkattava suvaitsevaisuus.

Kriittisyyttä tekemisiin

Lantaa tiellä

Apulanta on ilmeisesti vielä halpaa, koska lehmänlannat kannattaa levitellä tielle.

Auton pohja massattu

Mallia meille

Australian tuonti Kiinasta oli vuonna 2011 arvoltaan 43 miljardia ja vienti 70 miljardia dollaria. Ruokaa vietiin maailmalle 27 miljardin ja tuotiin vain 10 miljardin dollarin arvosta.

Ei nimimerkkiä

Ajoneuvovero postinumeron perusteella

Miten auton käyttö kaupungissa saataisiin kalliimmaksi kuin maaseudulla? Tätähän toivoo mm. ympäristöministeri Ville Niinistö lehdessä 27.4. Monimutkaisten ja kalliiden satelliittipaikannusmenetelmien kautta asia ei etene vielä pitkään aikaan ja hyvä aie jää vain hurskaaksi toiveeksi. Yksinkertaisempi keino on tarpeen.

Sidotaan vuotuinen ajoneuvovero ja käyttövoimavero rekisteriotteesta löytyvään omistajan tai haltijan kotiosoitteen postinumeroon. Postinumeron alueella pysähtyvien bussi- ja junavuorojen perustella lasketaan kullekin postinumeroalueelle korjauskerroin veroihin. Korjauskerroin voisi esimerkiksi maaseudulla olla enimmillään 50 prosentin alennus ja kaupungissa 10 prosentin korotus. Kunnanvirasto raportoisi AKE:lle kerran vuodessa kertoimeen vaikuttavat julkisten kulkuneuvojen vuorojen määrät.

Tämä järjestely ei tietenkään ole täydellinen, mutta vie asioita toivottuun suuntaan. Se on halpa, heti toteutettavissa, eikä ainakaan pienennä valtion verotuloja.

Hannu Saarenmaa
metsänhoitaja
Ilomantsi

VIERASKOLUMNI

Luomu on mahdollisuus

Ruuan asema yhteiskunnassamme muuttuu. Aiemmin ruoka saatettiin nähdä välttämättömyytenä, ihmiskehon ja toiminnan polttoaineena. Muutos on jatkuvaa. Ruuasta on kasvavissa määrin tulossa myös elämäntapa, johon kiinnitetään enemmän ja enemmän huomiota. Hintalapun sijaan tai lisäksi yhä useammin tarkastetaan myös alkuperä ja tuotantotapa. Tieto ja tietoisuus lisääntyvät koko ajan.

Ravinnolla on tärkeä rooli terveellisten elämäntapojen ylläpitämisessä. Se mitä ja miten syömme, vaikuttaa toimintaamme ja kehitykseemme keskeisellä tavalla. Terveelliset elämäntavat ja puhtaat ruokailutottumukset lisäävät terveitä elinvuosia. Monipuolisen ruokavalion merkitys iskostuu ajatteluumme viimeistään koulun kotitaloustunnilla ruokaympyrän kautta: riittävän monipuolisesti ja oikeassa suhteessa ympyrän jokaisesta lohkosta.

Samalla kun kiinnitämme huomiota ravintomme monipuolisuuteen, tulisi ruuan puhtaus myös ottaa huomioon. Luomuruoan tuotanto- ja valmistusmenetelmät eivät ole haitallisia ympäristölle eivätkä ihmisten, eläinten tai kasvien hyvinvoinnille.

Luomun suosio kuluttajien keskuudessa on kasvussa, mutta kotimainen tuotanto ei yksin kykene vastaamaan tähän kysyntään. Ammattikeittiöidenkin luomutarjontaa rajoittaa raaka-aineiden heikohko saatavuus.

Kotimainen luomu on joutunut antamaan sijaa ulkomaisille luomutuotteille. Tähän haasteeseen on vastattava. Luonnonmukaisen ruuan tuotantoa ja jatkojalostusta on kehitettävä. Markkinoille pääsyä on helpotettava ja markkinaosuutta kasvatettava.

Luomu on Suomelle mahdollisuus. Se on myös mahdollisuus suomalaiselle maataloudelle. Luomuelintarvikkeiden tuotanto mahdollistaa uutta liiketoimintaa niin tuottajille, jalostajille kuin markkinoijille. Lisäksi puhtaassa ympäristössä kasvatettu luomutuote olisi kova kilpailija ulkomaisilla elintarvikehyllyillä. Ensiksi on kuitenkin varmistettava tuotannon voimakas kasvu. Lähtökohdat ovat hyvät ja suomalaisella luomulla on positiiviset näkymät.

Jo hallitusneuvotteluissa sitouduttiin luonnonmukaisesti tuotetun ruuan edistämiseen. Maatalousministeri Koskinen julkisti maaliskuun lopulla suuntaviivoja ja toimenpiteitä, joilla luomualaa kehitetään.

Toteutettavan luomualan kehittämisohjelman avulla pyritään monipuolistamaan kotimaisten luomuelintarvikkeiden tarjontaa, lisäämään luomutuotannon määrää ja kannustamaan kotimaisen luomuruoan kuluttamiseen. Ohjelman tavoitteena on kasvattaa luomupeltoalaa 20 prosenttiin 2020 mennessä. Nyt luomulla on peltopinta-alasta kahdeksan prosenttia.

Hallitus haluaa panostaa kuluttajien mahdollisuuksiin valita entistä puhtaammin tuotettu vaihtoehto, niin kaupassa kuin ammattikeittiöissä. Valitsemalla luonnonmukaisesti tuotettua ruokaa, otamme kantaa puhtaan ja kestävällä tavalla tuotetun ruoan puolesta. Samalla terveellinen ja laadukas ruoka antaa eväitä ruokakulttuurin ja ruoan arvostuksen edistämiseen.

LENITA TOIVAKKA
on kokoomuksen kansanedustaja.

lenita.toivakka@eduskunta.fi

Kännykän suurkulutukseen liittyy riskejä

Mediassa on viime päivinä uutisoitu, että valtionhallinnossa karsitaan kustannussyistä perinteiset lankapuhelimet ja tilalle tulevat kännykät. Seurauksena päätöksestä matkapuhelimeen puhutut minuutit kasvavat ja tulevaisuudessa yhä useampi suomalainen voidaan luokitella kännykän suurkuluttajaksi. Onko huomioitu terveydelliset riskit?

Tällainen kehitys on ristiriidassa vallitsevan tieteellisen konsensuksen kanssa. Epidemiologisten tutkimusten valossa juuri matkapuhelimen suurkuluttajat ovat riskiryhmässä saada pahanlaatuinen aivokasvain gliooma tai kuulohermokasvain.

Eri maiden syöpärekisteritutkimuksissa nähdään jo aivoperäisten syöpien kasvu, vaikkakaan tutkimukset eivät täydellä varmuudella osoittaisikaan selvää yhteyttä matkapuhelimen käyttöön.

Maailman terveysjärjestö WHO:n syöväntutkimuslaitos IARC luokitteli toukokuussa 2011 matkapuhelinsäteilyn ”mahdollisesti karsinogeeniseksi ihmiselle”. Viime viikolla Lontoossa pidetyssä seminaarissa puhunut Säteilyturvakeskuksen tutkimusprofessori Dariusz Leszczynski kommentoi, että moni WHO-paneelin jäsen, kuten Leszczynski itse, oli Lyonin kokouksessa jopa tiukemman luokituksen kannalla.

Leszczynski pitäisi tärkeänä, että IARC:n kannanotosta muistutettaisiin väestölle säännöllisesti samoin kuin menetellään esimerkiksi UV-säteilyn tai tupakan riskien kohdalla. Asian painoarvosta huolimatta näin ei ikävä kyllä menetellä.

Myös Suomen Lääkärilehdessä matkapuhelimen sähkömagneettiset kentät olivat esillä puhuttaessa aivosyövän sähkökenttähoidosta (TTF): ”Olemmeko olleet liian sinisilmäisiä? Jos aivosyöpä voidaan tuhota sähkökenttähoidolla, on ajateltavissa, että sähkökentillä voi olla myös syövän syntyä mahdollistava vaikutus”, muistutti Harri Vainio, Työterveyslaitoksen pääjohtaja.

Mikäli syöpäriskistä muodostuu tulevaisuudessa todellinen ongelma, onkin lyhytnäköistä luoda matkapuhelimen suurkuluttajia vedoten säästöihin, sillä kalliit syöpähoidot voivat tulevaisuudessa kuormittaa kansantalouttamme lankaliittymän perusmaksuja tuntuvammin.

Osmo Hänninen
emeritusprofessori
Kuopio

Seppo Kinnunen
työterveyshuollon erikoislääkäri
Tampere

Erja Tamminen
tietokirjailija
Järvenpää

KARI SALONEN

Lankapuhelimet katoavat vähitellen, ja yhä useammasta suomalaisesta tulee kännykän suurkuluttaja, kirjoittajat toteavat.

Tiheikkökasvatus ei ole yksinkertaista

Kiitos Jorma Issakaiselle kannanotosta energiapuun tiheikkökasvatuksen puolesta (MT 2.5.2012). Kokeneena metsäammattilaisena tutkimuksen ja puuntuotannon parissa tiedät mistä puhut. Kohdevalinta edellyttää todella kypsää taitoa tunnistaa menetelmälle sopivat alat.

Mutta onko tätä taitoa olemassa silloin, kun tekee mieli laistaa taimikonhoidon ikävä työ ja kustannus? Taimikonhoidosta luopuminen uppoaa laiskaan metsänomistajaan kuin kuuma veitsi voihin.

Taimikonkasvatuksen Akhilleuksen kantapää on hieskoivu ja myös muut lehtipuut. Ilman varhaisperkausta lehtipuut ryöstäytyvät valtapuustoksi suurimmalla osalla uudistusaloja, myös mainituilla kuivahkoilla kasvupaikoilla. Valitettavasti silloin ei ole 8–12 metrin valtapituudessa enää tarjolla aineksia elinvoimaiselle tukkipuustolle. Täysin hieskoivun valtaamien alojen energiapuuharvennus on puolestaan osoittautunut kannattamattomaksi – antaa mennä mieluummin harventamatta päätehakkuuseen 50-vuotiaana. Tukkipuut jää saamatta, mutta onpa lohtuna runsaasti energia- ja kuitupuuta.

Mutta jos on käynyt niin hyvin, että tuurilla tai varhaisperkauksen ansiosta tuleva tukkipuusto pitää kilpailuasemansa – silloin voi taimikon harvennuksen siirtää energiapuuharvennukseksi ja ottaa sato talteen tiheästä puustosta. Mutta lehtipuuston nopean kasvun kanssa pitää olla varpaillaan. Havupuuvaltaisissa taimikoissa riskit ovat pienempiä. Esimerkiksi oksikkaita mäntyvaltapuita on hyvä poistaa vielä energiapuuharvennuksessa.

Energiapuun korjuumenetelmät ovat kehittyneet, mutta ne eivät ole edelleenkään tunnottomia runkojen koolle. Pieni puu on aina kallis korjata talteen verrattuna suurempaan. Siksi puhe ”tiheiköistä” voi johtaa harhaan.

Muutama tuhat ranteenvahvuista energiapuuta hehtaarilla antavat paremman tuloksen ilman seassa kasvavia kymmeniä tuhansia peukaloisia.

Pentti Niemistö
tutkija, metsänkasvattaja
Jurva

Kirjoita napakasti

- Maaseudun Tulevaisuuden Lukijalta-sivu yksi lehden luetuimmista osastoista. Sivulla käydään vilkasta mielipiteidenvaihtoa monista tärkeistä ja ajankohtaisista aiheista.
- Kaikkia tarjottuja kirjoituksia ei pystytä julkaisemaan. Uuden näkökulman löytäminen ja aiheen ajankohtaisuus johtavat useimmiten kirjoituksen julkaisuun. Samoin kirjoittajan esiintyminen omalla nimellään nimimerkin sijasta.
- Hyvä mielipidekirjoitus on tiivis ja napakka kannanotto MT:n lukijoille tärkeään aiheeseen. Se kannattaa rajata pituudeltaan alle 2 000 merkkiin.
- Tämän kirjoituksen pituus on 590 merkkiä.

Toimitus

Kuluttajalle myydään viallisia istukassipuleita

Olen kahtena perättäisenä kesänä joutunut toteamaan sipulisatoni pilaantumisen. Vika ei ole ollut maan laadussa eikä kasvatuksessa vaan keväällä hankituissa istukassipuleissa, joiden ammattipuutarhuri totesi olleen sipulimädän pilaamia. Viime syksynä jo sadon korjuuvaiheessa jouduin heittämään puolet sadosta pois.

Miksi meille kuluttajille voidaan myydään viallisia istukassipuleita ja vielä ensiluokkaisen tuotteen hinnalla?

Minulle ei enää riitä pelkkä kasvattamisen ilo. Haluan saada työstäni palkakseni vielä jotain muutakin.

Ensi syksynä - mikäli vielä uskallan yrittää sipulinviljelyä – panen tarkoin muistiin myymälän ja istukassipulien tuottajien nimet, jotta tarvittaessa voin syksyllä sadon valmistuttua ”ilahduttaa” heitä lähetykselläni.

Pirkko Kiviaho
kotipuutarhuri
Riihimäki

VERKOSSA SANOTTUA

Koirien tuonti kuumensi tunteita

Uutinen ”Satoja koiria passitta maahan” (2.5.) kiinnosti suurta joukkoa lukijoita. Kommenteissa korostettiin, että koiria tuodaan myös laillisesti.

Nimimerkki Adoptoi – älä osta kirjoittaa: ”On sangen ärsyttävää, että aina näissä jutuissa yleistetään. Suomessa toimii useita rescueyhdistyksiä, jotka toimivat kuten laki määrää. Koirien tuonnissa noudatetaan Eviran määräyksiä ja yhdistykset on rekisteröity Traces-järjestelmään. Luonnollisesti myös eläinlääkärin tutkimina ja rokotettuina ja steriloituna, ettei lisää koiria maailmaan vahingossakaan synny, sillä vain 20 prosentilla maailman koirista on koti. Tämän lisäksi yhdistykset toimivat apuna ja tukena koko koiran loppuelämän ajan täällä Suomessa, esimerkiksi jos omistaja joutuu koirasta luopumaan, etsii yhdistys uuden kodin. Espanjassa hyljätään vuosittain kymmeniä tuhansia lemmikkikoiria. Kyse ei todellakaan ole laumoissa elävistä kaatopaikkakulkukoirista.”

”Todellinen ongelma on idästä trokattavat pentutehtaillut koirat, joita pimeästi Tallinnan lautoilla auton takakontissa tuodaan. Ei olisi tarjontaa, jollei ole kysyntää. Moni haluaa säästää pari sataa ostohinnassa ja hankkii koiran nettipalstojen ilmoituksen perusteella jossa kerrotaan koiran olevan ’puhdasrotuinen, ei rekisteröity’ ja hinta halvempi kuin kasvattajalta. Nämä koirat on tuotu maahan salakuljetettuina ja passimerkinnät ovat usein väärennettyjä. Koirat on vieroitettu liian nuorina, syntyneet äidille joka elää elämänsä häkissä pentuja synnyttäen, hoitamatta ja rokottamatta. Lehdistäkin on saanut monta juttua näistä pennuista lukea kun koirat ovatkin olleet kuolemansairaita ja tuoneet tarttuvia tauteja. Lehteen päätyy vain murto-osa.”

”Tulli ja Evira tietävät tämän ongelman. Resursseja ei ole asiaan puuttumiseen, ostajat ostavat kun halvalla saa vaikka tietävät riskit.”

Pieni kuormittaja otti kertoo omakohtaisen kokemuksen turvetuotannon päästöistä ottaen kantaa Antti Kivimaan mielipidekirjoitukseen ”Turvetuotanto on pieni kuormittaja” (23.4.).

”Artikkeli on harhaanjohtava.”

”Olen kotoisin Junnonojalta Lamujoen varrelta, Haapaveden Piispannevan turvetuotantoalueen alapuolelta. Kun ravustin ja kalastin 50–60-luvuilla kotini kohdalta Lamujoesta, oli kotini kohdalla 6 m syvä (n. 25–30 m leveä) ja kilometrejä pitkä savipohjainen suvanto. Sen jälkeen kun Piispannevalle Haapaveden Ojakylälle tuli turvetuotantoalue, sieltä on muutaman kerran karannut saostusallas tyhjäksi ja siitä 6 m syvästä Lamujoesta on jäljellä enää 2 m vettä, eli ainakin sillä alueella humusta on kerääntynyt 4 metriä vahvasti joen pohjaan ja ravut on menetetty muutamaan kertaan. Saostusaltaasta tuleva oja yhtyy Lamujokeen n. 4 km Suomen Leskelässä sijaitsevan maantieteellisen keskipisteen alapuolella ja kuvaamastani suvannosta n. 8 km yläpuolella. Joella voi käydä mittailemassa, ettei tarvitse epäillä. Lisäksi 60-luvulla tehdyt metsäojitukset hukuttivat lähes kaikki metsälinnunpoikueet, niitä oli joukoittain ojissa hukkuneina ja lintukato tuolloin johtui pääosin näistä ojituksista. Nyt kun ojat on maatuneet on lintukantakin elpynyt.”

HENRIK SCHÄFER